

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2876/23
9.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Зорице Банковић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Видаковић, адвокат из Панчева, улица Змај Јовина број 2, против тужене Републике Србије, Министарство одбране, Војна пошта ..., коју заступа Војно правобранилаштво у Београду, улица Тимочка 15, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву П1 бр. 123/21 од 16.03.2023. године, у седници одржаној дана 9.4.2025.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 бр.123/21 од 16.03.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе тужиоца, тражено поднеском заprimљеним у овом суду 08.02.2023. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу по основу накнаде материјалне штете у виду измакле добити на име разлике између старосне пензије коју би примао и инвалидски пензије коју прима у периоду од 01.03.2018. године, до 31.08.2022. године, исплати износе као у овом ставу са законском затезном каматом почев од означених датума до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 165.439,89 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писменот отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавила тужена побијајући је

из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 - други закон), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Неосновано се жалбом тужене побија одлука првостепеног суда којом је дозвољено објективно преиначење тужбе тужиоца, из поднеска од 08.02.2023. године јер је донета правилном применом одредаба члана 199 став 1 и 2 и 200 став 1 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код тужене, као професионално војно лице-заставник прве класе и за време службе тужилац је оболео од посттрауматског стресног поремећаја коју је узрокован трауматичним догађајима везаним за службу, те је оглашен трајно неспособним за војну службу. Наредбом тужене престала је професионална војна служба тужиоцу, те је разрешен од дужности са даном 31.08.2005. године. Решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника, тужиоцу је признато право на инвалидску пензију у висини од 85% од пензијског основа, почев од 01.09.2005. године. Тужена је правноснажном и извршном пресудом Општинског суда у Панчеву П1 1064/06 од 12.06.2007. године, обавезана да тужиоцу накнади нематеријалну штету по основу оболевања због одговорности тужене, а правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Панчеву П1 1578/2010 од 03.10.2011.године, тужена је обавезана да тужиоцу по основу накнаде материјалне штете у виду измакле добити на име разлике између плате коју би тужилац примао и инвалидске пензије коју прима исплати новчане износе измакле добити у појединачно одређеним месечним износима за период од 01.09.2005. године до 01.10.2010. године. Како тужена није наставила да тужиоцу ову разлику исплаћује добровољно, то је правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Панчеву П1 102/17 од 20.04.2018. године, тужена обавезана да тужиоцу по основу накнаде материјалне штете, у виду измакле добити на име разлике између плате коју би примао и инвалидске пензије коју прима исплати новчани износе измакле добити у појединачно одређеним месечним износима за период од 01.10.2010. године до 31.11.2017. године, што је тужилац и остварио у поступку принудног извршења, те су му исплаћене признате накнаде закључно са накнадом за новембар 2017. године. Са 53 година живота тужилац је остварио право на старосну пензију која се стиче и обрачунава у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању. По основу испуњења услова за старосну пензију, због навршених 53 година живота, тужиоцу је престало право на ренту, коју је примао по основу извршених обрачуна плате коју би остварио да је радио и то у предметима пред Основним судом у Панчеву и то: П1 1578/2010 од 19.11.2010.године, П1 789/13 од 04.08.2013.године и П1 102/17 од 21.03.2018.године у којим поступцима је утврђен износ изгубљене зараде. Према екомонско финансијским вештачењу разлика између обрачунате старосне пензије и износа инвалидске пензије која се тужиоцу исплаћује износи укупно 663.989,38 динара, за предметни период од 01.03.2018. године, до дана вештачења 31.08.2022. године у износима наведеним у изреци ове пресуде, а утврђен је

и датум доспелости наведених новчаних износа, при чему тужена до дана доношења ове пресуде 16.03.2023. године није тужиоцу исплатила предметне новчане износе ни у целости ни у делу. Тужилац је у тренутку остваривања права на инвалидску пензију имао својство осигураника из члана 42 Закона о пензијском и инвалидском осигурању (рад са увећаним трајањем) због чега би стекао и оставарио право на старосну пензију под посебним условима, који су регулисани у члану 79 наведеног закона. Након извршеног економско-финансијског вештачења поднеском од 02.09.2022.године тужилац је коначно определио тужбени захтев према вештачењу и одредио висину појединачних месечних потраживања, а затим поднеском од 08.02.2023.године тужилац је определио тужбени захтев у погледу датума од ког тече законска затезна камата.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, те одредаба члана 173, 185, 189 и 190 Закона о облигационим односима и члана 42 став 1 тачка 6, 43 став 1, 61-79 Закона о пензијском и инвалидском осигурању, првостепени суд је одлучио као у изреци ожалбене пресуде.

Правилно је првостепени суд побијаном пресудом у ставу другом изреке обавезао тужену да тужиоцу исплати износе као у овом ставу као разлику између старосне пензије коју би тужилац примао и инвалидске пензије коју прима у периоду од 01.03.2018. године до дана вештачења 31.08.2022. године, са законском затезном каматом почев од означених датума сваког појединачног износа па до исплате. Разлоге и правни закључак првостепеног суда прихвата и овај суд.

Наиме, тужилац је доказао одлучне чињенице и то да је професионално обољење тужиоца настало за време вршења службе, узрочну везу између услова службе (делатност повећане опасности) и настанака обољења, да прима инвалидску пензију као последицу професионалног обољења, право на старосну пензију да није било професионалног обољења и износ разлике између инвалидске и старосне пензије. Налазом и мишљењем судског вештака економско-финансијске струке који је логичан, стручан, потпун и у складу са релевантним доказима у списима правилно је утврђена висина штете-измакле користи, односно разлика инвалидске пензије коју тужилац прима и старосне пензије коју би остварио да није дошло до професионалног обољења. Вештак је приликом обрачуна користио релевантне пензионе основе, законске коефицијенте и прописе ПИО фонда, чиме је износ измакле користи поуздано утврђен.

Неосновани су наводи жалбе да је првостепени суд непотпуно утврдио чињенично стање, те да је требало да од Фонда ПИО затражи листинг пријава и одјава са осигурања за тужиоца као доказ на околност да ли је тужилац био на евиденцији тог Фонда након одласка у инвалидску пензију односно да ли је остваривао зараду и у ком износу, с обзиром да из списка произилази да је судски вештак за економско финансијку област Нада Сретовић, то имала у виду пошто се изјаснила да је увидом у Листинг исплаћених пензија, које је узела у обзир приликом обрачуна, утврдила да није дошло до измене висине пензије услед ново оствареног стажа осигурања. Тиме се јасно изјаснила да није било запослења током спорног периода обрачуна разлике између инвалидске и старосне пензије коју би тужилац остваривао.

Стога, супротно наводима жалбе првостепени суд није учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези члана 231 ЗПП, јер је правилно

утврдио одлучне чињенице на основу изведених доказа и правилно је применио материјално право и то наведене законске прописе имајући у виду да је предмет доказивања у овом поступку постојање измакле користи - конкретно губитак права на остварење старосне пензије и разлика између старосне пензије коју би тужилац остварио у редовним условима и инвалидске пензије коју сада прима. Наиме, због професионалног обољења насталог услед вршења службе у оквиру делатности повећане опасности коју организује тужена, тужилац је упућен у инвалидску пензију, чиме му је ускраћена могућност да оствари право на старосну пензију у знатно вишем износу. Умањење тужиоцевог пензијског права, у конкретном случају представља штету коју тужилац има право да надокнади у пуном износу од тужене у смислу одредбе члана 173, 174, 189 и 190 Закона о облигационим односима како би био доведен у положај у којем би био да до штетног догађаја није ни дошло, без обзира на касније околности запослења.

Правилна је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке јер је донета правилном применом одредаба члана 153, 154 и 163 ЗПП будући да су супротно жалбеним наводима, тужиоцу признати трошкови који су били потребни и нужни ради вођење парнице и да су одмерени сходно успеху у спору.

Како се ни осталим наводима жалбе тужене не доводи у питање правилност и законитост пресуде, то је иста морала бити потврђене.

На основу свега изнетог применом члана 390 у вези са чланом 401 тачка 2 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Како тужена у другостепеном поступку није успела, то јој не припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка, то је применом члана 153 и 165 став 1 ЗПП одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић